

మురళీధర్ చిరంజీలాల్

వర్యెస్

ఎం/ఎస్ హరిశ్చంద్ర డీడబ్ల్యూ ఆర్కేదాస్ మరియు మరొకరు

(పి. బి. గజేంద్రగడ్కర్ మరియు కె.ఎన్. వాంచూ, జె.జె.)

నష్టాలు - ఒప్పంద ఉల్లంఘన - వస్తువుల అమ్మకం - నష్టాల కొలత - ఉల్లంఘన యొక్క ముందస్తు పర్యవసానం - పార్టీల జ్ఞానం - భారతీయ ఒప్పంద చట్టం, 1872 (9 ఆఫ్ 1872), సెక్షన్ 73.

కలకత్తాకు రైల్వే రసీదు ద్వారా డెలివరీ చేయాల్సిన కొన్ని కాన్వాస్ ను గజానికి రూ.1 చొప్పున విక్రయించేందుకు పిటిషనర్ ప్రతివాదితో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాడు.

కాన్పూర్ నుండి కలకత్తాకు రవాణా ఖర్చు మరియు దానికి సంబంధించిన లేబర్ ఛార్జీలను ప్రతివాది భరించాల్సి ఉంది మరియు రైల్వే రసీదును ఆగస్టు 5, 1947 న అందజేయాలని అంగీకరించారు.

కాన్పూర్ నుండి కలకత్తాకు బుకింగ్ మూసివేయబడినందున పిటిషనర్ నిర్ణీత తేదీలో రైల్వే రసీదును డెలివరీ చేయలేకపోయాడు, అందువల్ల ఒప్పందాన్ని రద్దు చేసుకున్నాడు.

ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించినందుకు నష్టపరిహారం వసూలు కోసం ప్రతివాది దావా వేశాడు మరియు సరుకును కలకత్తాకు పంపాలని విక్రేతకు తెలుసు కాబట్టి, ఉల్లంఘన చివరిలో కలకత్తాలో రేటు మరియు ఒప్పంద రేటు మధ్య వ్యత్యాసం ఫలితంగా కొనుగోలుదారుకు ఏదైనా లాభం నష్టం వాటిల్లుతుందని భావించాలి, నష్టాలకు కొలమానంగా ఉండాలి.

నిర్వహించబడింది: (1) భారత ఒప్పంద చట్టం, 1872లోని 73వ అధ్యాయంలో పేర్కొన్న విధంగా ఒప్పంద ఉల్లంఘన వల్ల జరిగిన నష్టానికి లేదా నష్టానికి నష్టపరిహారానికి సంబంధించిన రెండు సూత్రాలు, (i) సాధ్యమైనంత వరకు, తాను పొందడానికి ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న దానిని సరఫరా చేయడానికి బేరసారం ఉల్లంఘించినట్లు రుజువు చేసిన వ్యక్తిని ఉంచాలి. డబ్బు చేయగలిగినంత వరకు, ఒప్పందం పూర్తయినంత మంచి పరిస్థితిలో, కానీ (ii) ఉల్లంఘన ఫలితంగా కలిగే నష్టాన్ని తగ్గించడానికి అన్ని సహేతుకమైన చర్యలు తీసుకోవాల్సిన బాధ్యత అతనిపై ఉంది మరియు అటువంటి చర్యలు తీసుకోవడంలో నిర్లక్ష్యం కారణంగా కలిగే నష్టంలో ఏ భాగాన్ని క్లెయిమ్ చేయకుండా నిరోధించాలి.

బ్రిటిష్ వెస్టింగ్ హౌస్ ఎలక్ట్రిక్ అండ్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ కంపెనీ, లిమిటెడ్ వర్సెస్ అండర్ గ్రౌండ్ ఎలక్ట్రిక్ రైల్వే కంపెనీ ఆఫ్ లండన్, [1912] A.C. 673, పై ఆధారపడింది.

(2) ప్రస్తుత సందర్భంలో ఒప్పందం డెలివరీ కోసం జరిగింది. కాన్పూర్ లో కొనుగోలుదారుడు తనకు నచ్చిన చోట సరుకులను అమ్ముకునే వెసులుబాటు ఉంది. కలకత్తాకు సరుకులు బుక్ చేసుకోవాల్సి ఉంటుందన్న వాస్తవాన్ని బట్టి, ఆ సరుకులు కలకత్తాలో మాత్రమే తిరిగి అమ్ముకానికి వస్తాయని విక్రేతకు తెలుసు. అందువల్ల ఈ ఒప్పందం ప్రత్యేక రకానికి చెందినది కాదు, భారత ఒప్పందం, చట్టం, 1872 లోని సెక్షన్ 73 లో కనిపించే "పార్టీలు ఒప్పందాన్ని చేసుకున్నప్పుడు, దాని ఉల్లంఘన వల్ల సంభవించే అవకాశం ఉంది" అనే పదాలు వర్తిస్తాయి, కానీ ఒక సాధారణ ఒప్పందం, దీని కోసం నష్టాల కొలత ఆ సెక్షన్ యొక్క అర్థంలో "అటువంటి ఉల్లంఘన నుండి సహజంగానే ఉద్భవించింది". ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున కాన్పూర్ లో మార్కెట్ ధరకు, కాంట్రాక్ట్ ధరకు మధ్య వ్యత్యాసం ఉంటుంది. అయితే ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున కాన్పూర్ లో ఇదే విధమైన కాన్పూర్ కు రేటును నిరూపించడంలో ప్రతివాది విఫలమైనందున, పరిమాణాన్ని నిర్ధారించడానికి ఎటువంటి కొలమానం లేనందున దానికి ఎటువంటి నష్టపరిహారం ఇవ్వబడలేదు.

చావో మరియు ఇతరులు వర్సెస్ బ్రిటిష్ ట్రేడర్స్ అండ్ షిప్పర్స్ లిమిటెడ్, [1954] 1 All ఇ.ఆర్. 779 మీద ఆధారపడింది.

రె. రాండ్ హెచ్. హాల్ లిమిటెడ్ మరియు డబ్ల్యు.పి.పిమ్ (జూనియర్) అండ్ కో. ఆర్కిట్రేషన్, [1928] ఆల్ ఇ.ఆర్.769 మరియు విక్టోరియా లాండ్రీ (విన్సర్) లిమిటెడ్ వర్సెస్ న్యూమాన్ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, [1949] 1 ఆల్ ఇ.ఆర్.

సివిల్ అప్పీలేట్ పరిధి: సివిల్ అప్పీల్ నెం.193 ఆఫ్ 1958.

1952 సివిల్ ఫస్ట్ అప్పీల్ నెంబరు 58లో ఇండోర్ లోని మధ్యభారత్ లోని హైకోర్టు 1955 అక్టోబర్ 3న ఇచ్చిన తీర్పు, డిక్రీ నుంచి స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా అప్పీల్ చేశారు.

పిటిషనర్ తరపున సి.బి.అగర్వాల, భగవాన్ దాస్ జైన్ వాదనలు వినిపించారు.

ప్రతివాది నెం.1 కోసం రాధే లాల్ అగర్వాల, ఏజీ రత్నపర్కీ.

1961, మార్చి 29. ఈ మేరకు న్యాయమూర్తి జస్టిస్ వాంచూ తీర్పు వెలువరించారు.

మధ్యప్రదేశ్ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పు నుంచి స్పెషల్ లీవ్ ద్వారా చేసిన అప్పీల్ ఇది. పిటిషనర్ సంస్థ మురళీధర్ చిరంజీలాల్, బాబూలాల్ అనే వ్యక్తిపై హరిశ్చంద్ర ద్వారకాదాస్ (ఇకపై ప్రతివాదిగా పిలుస్తారు) అనే సంస్థ దావా వేసింది. కొన్ని కాన్వాస్ ను గజానికి రూ.1 చొప్పున విక్రయించేందుకు బాబూలాల్ ద్వారా పిటిషనర్ కు, ప్రతివాదికి మధ్య ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారని ప్రతివాది కేసు. కలకత్తా ఎఫ్.ఓ.ఆర్ కాన్పూర్ కు రైల్వే రశీదు ద్వారా డెలివరీ చేయాల్సి ఉంది. కాన్పూర్ నుంచి కలకత్తాకు రవాణాకు అయ్యే ఖర్చు, దానికి సంబంధించిన లేబర్ ఛార్జీలను ప్రతివాది భరించాల్సి ఉంటుంది. 1947 ఆగస్టు 5న రైల్వే రశీదును అందజేయడానికి కూడా అంగీకరించారు. అయితే పిటిషనర్ రైల్వే రశీదును అందించడంలో విఫలమయ్యాడు మరియు 1947 ఆగస్టు 8 న ప్రతివాదికి తెలియజేశాడు, కాన్పూర్ నుండి కలకత్తాకు బుకింగ్ మూసివేయబడినందున కాంట్రాక్ట్ పనితీరు అసాధ్యంగా మారింది; పర్యవసానంగా అప్పీలుదారుడు ఒప్పందాన్ని రద్దు చేశాడు మరియు అందుకున్న అడ్వాన్స్ ను తిరిగి ఇచ్చాడు. కాంట్రాక్ట్ పనితీరు అసాధ్యంగా మారిందని ప్రతిస్పందకుడు అంగీకరించలేదు మరియు ఇది ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించిందని మరియు

అందువల్ల నష్టపరిహారానికి బాధ్యత వహిస్తుందని పిటిషనర్ కు తెలియజేశారు. ఇరుపక్షాల మధ్య తదుపరి నోటీసుల మార్పిడి తరువాత, ప్రస్తుత దావా 1947 నవంబరులో దాఖలు చేయబడింది.

పిటిషనర్, బాబూలాల్ లిఖితపూర్వక వాంగ్మూలాలు దాఖలు చేశారు. ఈ కాంట్రాక్ట్ పనితీరు సరిగా లేదని, అందువల్ల దాన్ని రద్దు చేశారనేది బాబూలాల్ వాదన. అంతేకాదు తాను ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ నష్టపరిహారం చెల్లించాల్సిన అవసరం లేదని బాబూలాల్ వాదించారు. మరోవైపు పిటిషనర్ కాంట్రాక్ట్ గురించి తనకు తెలియదని, నష్టపరిహారం చెల్లించాల్సి ఉంటుందని అంగీకరించలేదు. పిటిషనర్ మరికొన్ని పిటిషన్లను లేవనెత్తారు, అయితే ప్రస్తుత అప్పీలులో మేము వాటిని పరిశీలించుట లేదు.

సార్టీల అభ్యర్థనలపై నిర్ణయం తీసుకోవడానికి మూడు ప్రధాన ప్రశ్నలు తలెత్తాయి. మొదటిది ఈ కాంట్రాక్ట్ విషయంలో బాబూలాల్ పిటిషనర్ ఏజెంట్ గా వ్యవహరించాడా? రెండవది, కాన్పూర్ నుండి కలకత్తాకు సరుకుల బుకింగ్ నిలిపివేసినందున ఒప్పందం అమలు అసాధ్యంగా మారినా; మరియు చివరిది ప్రతిస్పందకుడు క్లెయిం చేసిన రేటు ప్రకారం నష్టపరిహారానికి అర్హుడేనా అనేవి.

కాంట్రాక్ట్ విషయంలో పిటిషనర్ ఏజెంట్ గా బాబూలాల్ వ్యవహరించారని, అందువల్ల పిటిషనర్ దానికి కట్టుబడి ఉంటారని ట్రయల్ కోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఈ ఒప్పందం పనితీరుకు అసాధ్యంగా మారినది అభిప్రాయపడింది. చివరగా, పిటిషనర్ కాన్పూర్ లో వస్తువులను కొనుగోలు చేయడానికి ఒప్పందాన్ని నిర్వహించడంలో విఫలమైనప్పుడు మరియు ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున (అనగా, ఆగస్టు 5, 1947) కాన్పూర్ లో ఉన్న రేటును నిరూపించడంలో ప్రతివాది విఫలమయ్యాడని, అందువల్ల ఎటువంటి నష్టపరిహారానికి అర్హుడు కాదని పేర్కొంది. ఈ నేపథ్యంలో దావాను కొట్టివేసింది.

ప్రతివాది హైకోర్టుకు అప్పీలుకు వెళ్ళాడు మరియు అక్కడ తలెత్తిన రెండు ప్రధాన ప్రశ్నలు కాంట్రాక్ట్ యొక్క పనితీరు అసాధ్యం మరియు నష్టపరిహారానికి అప్పీలుదారు యొక్క బాధ్యత

గురించి. సంబంధిత సమయంలో కాన్పూర్ మరియు కలకత్తా మధ్య బుకింగ్ మూసివేయబడిందని రుజువు కానందున ఈ ఒప్పందం అమలు అసాధ్యం కాదని హైకోర్టు అభిప్రాయపడింది. ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున కలకత్తాలో ఉన్న రేటు ఆధారంగా ప్రతివాది నష్టపరిహారం పొందడానికి అర్హుడని, కొన్ని మినహాయింపులు చేసిన తర్వాత రూ.16,946/- కు దావా వేశారని పేర్కొంది. ఆ తర్వాత ఈ కోర్టుకు అప్పీలు చేసుకోవడానికి ధ్రువీకరణ పత్రం కోసం పిటిషనర్ చేసిన దరఖాస్తు తిరస్కరణకు గురైంది. దీని తరువాత ప్రత్యేక సెలవు కోసం ఈ కోర్టుకు దరఖాస్తు చేయబడింది, అది మంజూరు చేయబడింది; అలా ఈ విషయం మన ముందుకు వచ్చింది.

హైకోర్టులో వివాదంలో ఉన్న అవే రెండు ప్రశ్నలను పిటిషనర్ తరపున మా ముందుంచారు. అప్పీలుదారు తరపున లేవనెత్తిన మరో అంశంపై అప్పీలు విజయవంతం కావాలనే నిర్ణయానికి వచ్చినందున, కాంట్రాక్ట్ పనితీరుకు అసాధ్యంగా మారినా లేదా అని నిర్ణయించడం అనవసరమని మేము భావిస్తున్నాము. దీనికి సంబంధించి అవసరమైన వాస్తవాలు ఇవి: రైల్వే రోజును అందజేయడం ద్వారా కాంట్రాక్ట్ నిర్వహించాల్సి ఉంది. 1947 ఆగస్టు 5న పిటిషనర్ ప్రతివాదికి కాన్పూర్ ద్వారా కాన్పూర్. ఇది జరగలేదు, అందువల్ల ఆ తేదీలో నిస్సందేహంగా ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించారు. అందువల్ల ప్రతిస్పందకుడు ఉల్లంఘనకు అర్హుడని చెప్పుకునే నష్టాలను రుజువు చేశాడా అనే ప్రశ్న ఉత్పన్నమవుతుంది. ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున లేదా దాని గురించి కలకత్తాలో కలర్ కాన్వాస్ రేటును ఇది రుజువు చేసిందని ప్రతివాది సాక్ష్యం. ఈ రేటు గజానికి రూ.1-8.3గా ఉందని, ఇరుపక్షాల మధ్య కుదిరిన కాంట్రాక్ట్ రేటు గజానికి రూ.1 ఉన్నందున గజానికి రూ.0-8-3 చొప్పున నష్టపరిహారం పొందేందుకు అర్హులని ప్రతివాది పేర్కొన్నారు.

ఈ తరహా కేసుల్లో నష్టపరిహారం పరిమాణాన్ని 1872 కాంట్రాక్ట్ చట్టంలోని సెక్షన్ 73, నెం.9 ప్రకారం నిర్ణయించాలి. అందులోని సంబంధిత భాగం ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:-

“ఒక ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించినప్పుడు, అటువంటి ఉల్లంఘనకు గురైన పక్షం, ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించిన పక్షం నుండి, తనకు జరిగిన ఏదైనా నష్టం లేదా నష్టానికి నష్టపరిహారాన్ని పొందడానికి అర్హత కలిగి ఉంటుంది, ఇది అటువంటి ఉల్లంఘన నుండి సహజంగానే

ఉత్పన్నమవుతుంది, లేదా పార్టీలు ఒప్పందం చేసుకున్నప్పుడు, దాన్ని ఉల్లంఘించడం వల్ల సంభవించే అవకాశం ఉంది

"వివరణ: ఒప్పంద ఉల్లంఘన వల్ల కలిగే నష్టం లేదా నష్టాన్ని అంచనా వేసేటప్పుడు, ఒప్పందాన్ని అమలు చేయకపోవడం వల్ల కలిగే అసౌకర్యాన్ని పరిష్కరించడానికి ఉన్న మార్గాలను పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి."

పిటిషనర్ తరపున వాదన ఏమిటంటే, ఈ ఒప్పందం డెలివరీ కోసం జరిగింది. అందువల్ల కాన్పూర్ మరియు ప్రతిస్పందకుడు కాన్పూర్ లో సాదా (రంగు లేని) కాన్వాస్ యొక్క రేటును ఉల్లంఘన తేదీ నాడు లేదా దాని గురించి రుజువు చేయాలి. ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున లేదా దాని గురించి కాన్పూర్ లో ప్రబలంగా ఉన్న అటువంటి కాన్వాస్ రేటును ప్రతిస్పందకుడు రుజువు చేయలేదు మరియు అందువల్ల ఎటువంటి నష్టపరిహారానికి అర్హత లేదు, ఎందుకంటే ఈ కేసులో రికార్డులో ఉన్న నష్టాల పరిమాణాన్ని నిర్ధారించడానికి ఎటువంటి కొలత లేదు. మార్కెట్ లో సరుకులు లభ్యమయ్యే చోట, ఉల్లంఘన జరిగిన తేదీ నాటి మార్కెట్ ధరకు, కాంట్రాక్ట్ ధరకు మధ్య వ్యత్యాసమే నష్టాల కొలమానం. అందువల్ల, ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున లేదా దాని గురించి కాన్పూర్ లోని మార్కెట్ లో ఇలాంటి కాన్వాస్ లభ్యం కానందున, కాన్పూర్ లో కాన్వాస్ ను కొనుగోలు చేసి, కలకత్తాకు రైలు పట్టాలు ఇవ్వడం ప్రతిస్పందకుడి విధి అని పిటిషనర్ వాదించారు. ఎందుకంటే ఆ లెక్కన కాంట్రాక్ట్ ధర కంటే ధర పెరగడం వల్ల అది అటువంటి నష్టాలకు అర్హత పొందుతుంది. కానీ సంబంధిత తేదీలో కాన్పూర్ లో ఇదే విధమైన కాన్వాస్ రేటును నిరూపించడంలో విఫలమైంది. అందువల్ల ఈ ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించడం ద్వారా ప్రతిస్పందకుడు ఏదైనా నష్టాన్ని చవిచూశాడని కనుగొనే మార్గం లేదు.

ఇలాంటి సందర్భాల్లో నష్టాలను లెక్కించే రెండు సూత్రాలు బాగా పరిష్కారమయ్యాయి. మొదటిది, సాధ్యమైనంత వరకు, తాను పొందడానికి ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నదాన్ని సరఫరా చేయడానికి బేరసారం ఉల్లంఘించినట్లు రుజువు చేసిన వ్యక్తిని, డబ్బుకు సాధ్యమైనంత వరకు, ఒప్పందం పూర్తయినంత మంచి పరిస్థితిలో ఉంచాలి; కానీ ఈ సూత్రం ఒక సెకను ద్వారా అర్హత

పొందింది, ఇది ఉల్లంఘన ఫలితంగా కలిగే నష్టాన్ని తగ్గించడానికి అన్ని సహేతుకమైన చర్యలు తీసుకునే బాధ్యతను పిటిషనర్స్ విధిస్తుంది మరియు అటువంటి చర్యలు తీసుకోవడంలో నిర్లక్ష్యం కారణంగా కలిగే నష్టంలో ఏదైనా భాగాన్ని క్లెయిమ్ చేయకుండా నిరోధిస్తుంది: (బ్రిటిష్ వెస్టింగ్ హౌస్ ఎలక్ట్రిక్ అండ్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వర్సెస్ అండర్టాండ్ ఎలక్ట్రిక్ రైల్వేస్ కంపెనీ ఆఫ్ లండన్ (1)). ఈ రెండు సూత్రాలు కూడా 73 వ అధ్యాయంలో నిర్దేశించిన ధర్మశాస్త్రాన్ని అనుసరిస్తాయి. అందువల్ల ఒప్పందాన్ని కాన్సూర్ లో నిర్వహించాల్సి వస్తే, కాన్సూర్ లో వస్తువులను కొనుగోలు చేసి, ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున కలకత్తాకు రైలు పట్టాలు ఇవ్వడం ప్రతిస్పందకుడి విధి, ఒప్పంద ధరతో పోలిస్తే ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున ధర పెరగడం వల్ల అది ఏదైనా నష్టాన్ని చవిచూస్తే, ఆ నష్టాన్ని తిరిగి చెల్లించే హక్కు ఉంటుంది. ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున కాన్సూర్ లోని మార్కెట్ లో ప్రతిస్పందకుడు వాటిని కొనుగోలు చేయనప్పటికీ, ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున కాన్సూర్ లో ఉన్న ఇలాంటి కాన్వాస్ కు రేటు రుజువుపై నష్టపరిహారం పొందడానికి అర్హత ఉంటుంది, ఒకవేళ ఆ రేటు కాంట్రాక్ట్ రేటు కంటే ఎక్కువగా ఉంటే, దాని ఫలితంగా దానికి నష్టం జరుగుతుంది. అయితే ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున కాన్సూర్ లో ఉన్న ఇలాంటి కాన్వాస్ కు రేటును నిరూపించడానికి ప్రతిస్పందకుడు ఎటువంటి ప్రయత్నం చేయలేదు. అందువలన అది ఎటువంటి నష్టాలకు అర్హమైనది కాదు, ఎందుకంటే ఈ సాక్ష్యాధారాల స్థితిని బట్టి సాధారణ విషయాలలో సహజంగా ఏదైనా నష్టం సంభవించిందని చెప్పలేము.

కానీ ప్రతిస్పందకుడి తరపు న్యాయవాది సెక్షన్ 73లోని ఆ భాగాన్ని ఆధారం చేసుకుని, ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించినప్పుడు పార్టీలకు తెలిసిన వాటి ఆధారంగా నష్టాలను లెక్కించవచ్చు. సరుకులను కలకత్తాకు తరలించి విక్రయించాలని ఒప్పందం స్పష్టంగా చూపించిందని, అందువల్ల కలకత్తాలో సరుకులను విక్రయించాలని ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నప్పుడు వారికి తెలిసిన నష్టాల కొలతను నిర్ణయించడంలో కలకత్తాలోని ధరను పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సి ఉంటుందని వాదించారు. దీనికి సంబంధించి రిలయన్స్ రెండు కేసులపై ఉంచబడింది, వాటిలో మొదటిది రె.ఆర్. అండ్ హెచ్. హాల్ లిమిటెడ్ మరియు డబ్ల్యు.హెచ్. పిమ్ (జూనియర్) & కంపెనీ యొక్క ఆర్బిట్రేషన్ (1). అలాంటప్పుడు కొనుగోలుదారులు వసూలు చేసే నష్టాలు ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున కాంట్రాక్ట్

ధర మరియు మార్కెట్ ధర మధ్య వ్యత్యాసానికి మాత్రమే పరిమితం కాకుండా, తిరిగి అమ్మకంపై కొనుగోలుదారుల స్వంత లాభం నష్టం మరియు తిరిగి అమ్మకం ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించినందుకు వారు బాధ్యత వహించే నష్టాలు రెండింటినీ కలిగి ఉండాలని పేర్కొంది. ఎందుకంటే అటువంటి నష్టాలు ఒప్పందం కుదుర్చుకున్న సమయంలో పక్షాల ఆలోచనలో ఉన్నాయని భావించాలి, ఎందుకంటే డెలివరీకి ముందు తిరిగి విక్రయించడానికి ఒప్పందమే స్పష్టంగా వీలు కల్పించింది, మరియు అటువంటి పునః అమ్మకాలు జరిగే అవకాశం లేదని పార్టీలకు తెలుసు. ఆస్ట్రేలియన్ గోధుమల సరుకును నిర్ణీత ధరకు విక్రయించిన సందర్భం అది. ఒక నిర్దిష్ట నౌకలో ఒక నిర్దిష్ట సరుకు యొక్క ఒప్పందానికి కేటాయింపు నోటీసును ఒక నిర్దిష్ట సమయంలోగా ఇవ్వాలని మరియు డెలివరీకి ముందు ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ సార్లు సరుకును తిరిగి విక్రయించాల్సి వస్తే వివిధ పరిస్థితులలో ఏమి చేయాలనే దానిపై స్పష్టమైన నిబంధనలను కూడా ఈ ఒప్పందం కలిగి ఉంది. అందువలన ఇది ఒక ప్రత్యేక రకం కేసు, దీనిలో కొనుగోలుదారులు డెలివరీకి ముందు సరుకును తిరిగి విక్రయించడానికి మరియు దానిని తమను తాము నిలుపుకోకుండా ఉండటానికి సమాన అవకాశం ఉందని ఒప్పందం చేసుకున్న సమయంలో కొనుగోలుదారులు మరియు అమ్మకందారు ఇద్దరికీ తెలుసు.

రెండో కేసు విక్టోరియా లాండ్రీ (విండర్) లిమిటెడ్ వర్సెస్ న్యూమాన్ ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్ (2). ఇది ఒక బాయిలర్ ను లాండ్రీకి విక్రయించిన కేసు మరియు డెలివరీ ఆలస్యం పటిష్ఠనర్లకు అటువంటి నష్టానికి దారితీస్తుందని సహేతుకమైన వ్యక్తులుగా ప్రతివాదికి స్పష్టంగా కనిపిస్తే లాభం నష్టానికి నష్టపరిహారాన్ని రికవరీ చేయవచ్చని భావించబడింది. కాంట్రాక్ట్ చట్టంలోని సెక్షన్ 73లోని ఆ నిబంధనను ఈ రెండు ఉదంతాలు ఉదహరిస్తున్నాయి, ఇది కొన్ని పరిస్థితులలో నష్టపరిహారాల కొలత ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించినప్పుడు పక్షాలకు తెలిసినదిగా ఉండవచ్చు. కానీ అవి ఒక ప్రత్యేక రకం కేసులు; ఒక సందర్భంలో కొనుగోలు చేసిన వస్తువులు డెలివరీకి ముందు తిరిగి అమ్మబడే అవకాశం ఉందని పార్టీలకు తెలుసు, అందువల్ల ఒప్పందాన్ని ఉల్లంఘించడం ద్వారా ఏదైనా నష్టం చివరికి వారు చేసిన రీ-సేల్ యొక్క మధ్యంతర ఒప్పందాన్ని గౌరవించడంలో విఫలమైన కారణంగా కొనుగోలుదారులకు కలిగే నష్టాన్ని కలిగి ఉండవచ్చు; మరొకదానిలో సరుకును విక్రేతలు

తెలుసుకోవాలని ఆశించే ఒక నిర్దిష్ట ప్రయోజనం కోసం పార్టీ తన స్వంత వ్యాపారం కోసం కొనుగోలు చేసింది మరియు సరఫరా ఆలస్యం వల్ల ఏదైనా నష్టం సంభవించినట్లయితే, అటువంటి నష్టం సంభవించే అవకాశం ఉందని వారికి తెలిస్తే అమ్మకందారులు ఆ నష్టానికి కూడా బాధ్యత వహిస్తారు.

అసలు ఈ రెండు కేసుల మాదిరి ప్రస్తుత కేసు ఉందా అనేది ప్రశ్న. సరుకులను కలకత్తాకు పంపాల్సి ఉందని విక్రేతకు తెలుసునని ప్రతివాది తరపున కోరారు; అందువలన సరుకు కలకత్తాలో అమ్మబడుతుందని మరియు ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున కలకత్తాలో రేటుకు మరియు ఒప్పంద రేటుకు మధ్య వ్యత్యాసం వల్ల కొనుగోలుదారునికి ఏదైనా లాభం నష్టం వాటిల్లుతుందని భావించాలి. ఈ కేసులో కొనుగోలుదారుడు రీసేల్ కోసం కాన్వాస్ కొన్నాడనే విషయంలో ఎలాంటి వివాదం లేదు. కాని ఆ సరుకులు కలకత్తాకు బుక్ చేయబడతాయన్న వాస్తవాన్ని బట్టి, ఆ సరుకులు కలకత్తాలో మాత్రమే తిరిగి అమ్మకానికి ఉన్నాయని అమ్మకందారుకు తెలుసునని మనం ఊహించలేము. వాస్తవానికి ఈ సందర్భంలో రైల్వే రశీదు కన్వార్ లో అందిన వెంటనే దానిని అమ్ముకునే అధికారం కొనుగోలుదారునికి ఉందనే విషయాన్ని కాదనలేము మరియు ఆ సరుకులను కలకత్తాకు పంపవలసి ఉంది అంటే అవి కలకత్తాలో అమ్మకానికి మాత్రమే ఉద్దేశించినవి అని ఎటువంటి అంచనాకు రాలేము. వాటిని ఎక్కడ కావాలంటే అప్పుడు అమ్ముకునే వెసులుబాటు కొనుగోలుదారుడికి ఉండేది. అందువల్ల ఈ వస్తువులు కలకత్తాలో మాత్రమే అమ్మకానికి ఉద్దేశించినవని, అందువల్ల ఉల్లంఘన జరిగిన తేదీకి కలకత్తాలో ధరకు, ఒప్పంద ధరకు మధ్య వ్యత్యాసం ఉల్లంఘన ఫలితంగా జరిగే నష్టాల కొలమానం అని ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నప్పుడు పార్టీలకు తెలుసునని చెప్పడానికి ఇది ఒక సందర్భం కాదు. డెలివరీ ఎఫ్.ఓ.ఆర్ కోసం ఒప్పందం జరిగింది. కాన్వార్ మరియు ఇది ఒక సాధారణ ఒప్పందం, దీనిలో కొనుగోలుదారుడు తనకు నచ్చిన చోట వస్తువులను విక్రయించడానికి తెరిచి ఉంటుంది.

ఈ సందర్భంలో మనం చావో మరియు ఇతరులు వర్సెస్ బ్రిటిష్ ట్రేడర్స్ అండ్ షిప్పర్స్ లిమిటెడ్ (')'లో ఈ క్రింది పరిశీలనలను ప్రస్తావించవచ్చు, ఇవి ప్రస్తుత కేసు యొక్క వాస్తవాలకు అనుగుణంగా ఉన్నాయి:

"పిటిషనర్లు వ్యాపారులని, అందువల్ల వారు తిరిగి అమ్మకానికి కొనుగోలు చేశారని ప్రతివాదులకు తెలుసు, కాని ఒక వ్యాపారికి అమ్మే ప్రతి ఒక్కరికీ అతను తిరిగి అమ్మకానికి కొనుగోలు చేశాడని తెలుసు, మరియు నేను అర్థం చేసుకున్నట్లుగా, మార్కెట్ ఉన్న చోట నష్టాల సాధారణ కొలతకు ఇది ఎటువంటి తేడాను కలిగించదు. వ్యాపారి తిరిగి అమ్మడానికి కొనుగోలు చేస్తాడు, కానీ, సరుకులు అతనికి డెలివరీ కాకపోతే, అతను మార్కెట్లోకి వెళ్లి అదే విధమైన వస్తువులను కొనుగోలు చేస్తాడు మరియు ఆ విధంగా అతని ఒప్పందాన్ని గౌరవిస్తాడు. మార్కెట్ పడిపోతే తనకు ఎలాంటి నష్టం వాటిల్లలేదని, మార్కెట్ పెరిగితే నష్టాల కొలమానం మార్కెట్ ధరలో వ్యత్యాసమేనని అన్నారు.

ఈ పరిస్థితుల్లో ఒప్పందాన్ని కుదుర్చుకున్నప్పుడు ఉల్లంఘన వల్ల కొనుగోలుదారుడు కలకత్తాలో లాభం పొందలేడని ఆయా పక్షాలకు తెలుసునని చెప్పలేం. ఇది ఎక్కడైనా తిరిగి విక్రయించడానికి వస్తువులను కొనుగోలు చేసే సాధారణ సందర్భం, కాబట్టి నష్టాల కొలతను లెక్కించాల్సి ఉంటుంది, ఎందుకంటే అవి సహజంగా ఇటువంటి ఉల్లంఘన నుండి సాధారణ విషయాలలో ఉత్పన్నమవుతాయి. అంటే ప్రతిస్పందకుడు ఇలాంటి వస్తువులకు ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున కాన్పూర్ వద్ద మార్కెట్ రేటును రుజువు చేయాల్సి ఉంటుంది మరియు ఉల్లంఘన తేదీలో ఆ రేటు ఒప్పంద రేటు కంటే ఎక్కువగా ఉంటే, అది నష్టాల మొత్తాన్ని నిర్ణయిస్తుంది. అందువల్ల కాంట్రాక్ట్ చట్టంలోని సెక్షన్ 73లో కనిపించే "పార్టీలు ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నప్పుడు, దాని ఉల్లంఘన వల్ల సంభవించే అవకాశం ఉందని తెలిసిన" పదాలు వర్తించే ప్రత్యేక రకం కాదు అని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. ఇది వ్యాపారుల మధ్య ఒక సాధారణ ఒప్పంద ఉదంతం, ఇది 73 వ అధ్యాయంలో కనిపించే "ఇటువంటి ఉల్లంఘనల నుండి సహజంగానే ఉత్పన్నమైన" పదాలతో కవర్ చేయబడుతుంది. ఉల్లంఘన జరిగిన రోజున కాన్పూర్ లో ఇదే విధమైన కాన్వాన్ కొరకు రేటును రుజువు చేయడంలో ప్రతిస్పందకుడు విఫలమైనందున, పరిస్థితులలో దానికి ఎలాంటి నష్టపరిహారం లభించదు. అందువల్ల అప్పీలుకు అనుమతి ఉంది, హైకోర్టు డిక్రీని రద్దు చేసి, ట్రయల్ కోర్టు యొక్క పునరుద్ధరణ మొత్తం అప్పీలుదారుకు ఖర్చులతో పునరుద్ధరించబడింది.

అప్పీలుకు అనుమతి..